

יהדות ותרבות יוון ממבט חדש

מפגש ג' : טרגדיה וקומדיה בראי התנ"ך

דף מקורות

בבלי חגיגה יג/ב – יד/א

"אֲשֶׁר קָמְטוּ וְלֹא עָתָּה נִהְרַי יוֹצֵק יְסוּדָם" (איוב כב, טז). תניא אמר רבי שמעון החסיד, אלו תשע מאות ושבעים וארבע דורות שקומטו להיבראות קודם שנברא העולם ולא נבראו. עמד הקדוש ברוך הוא ושתלן בכל דור ודור והן הן עזי פנים שבדור ...

מדרש רבה בראשית א, י

א"ר אלעזר בר חנינא בשם ר' אחא, עשרים וששה דורות היתה האל"ף קורא תגר לפני כסאו של הקדוש ברוך הוא. אמרה לפניו, רבש"ע אני ראשון של אותיות ולא בראת עולמך בי! אמר לה הקב"ה, העולם ומלואו לא נברא אלא בזכות התורה שנאמר (משלי ג) "ה' בחכמה יסד ארץ" וגו', למחר אני בא ליתן תורה בסיני ואיני פותח תחלה אלא בך, שני (שמות כ) "אנכי ה' אלהיך". רבי הושעיא אומר, למה נקרא שמו אל"ף שהוא מסכים מאלף שנאמר (תהלים קה) דבר צוה לאלף דור :

ספר ירמיה פרק יג

(יז) וְאִם לֹא תִשְׁמָעוּהָ בְּמִסְתָּרִים תִּבְנֶה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֹהַ וְדַמְעַתְּ דַּמְעָה וְתִרְדַּע עֵינַי דַּמְעָה כִּי נִשְׁבָּה עֵדֶר ה' :

ספר דברי הימים א פרק טז

(כו) כִּי כָל אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וְה' שְׁמַיִם עָשָׂה : (כו) הוֹד וְהָדָר לִפְנֵי עַז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ :

זוהר חלק ג דף עה/א

אמר רבי אלעזר, בכייה תקיעא בלבאי מסטרא חדא, וחדוותא בלבאי מסטרא אחרא

ספר התניא - חלק ראשון - פרק לד

והנה בכל פרטי מיני שמחות הנפש הנ"ל אין מהן מניעה להיות נבזה בעיניו נמאס ולב נשבר ורוח נמוכה בשעת השמחה ממש מאחר כי היותו נבזה בעיניו וכו' הוא מצד הגוף ונפש הבהמית והיותו בשמחה הוא מצד נפש האלהית וניצוץ אלהות המלוכש בה להחיותה כנ"ל [בפי ל"א] וכה"ג איתא בזהר בכייה תקיעא בלבאי מסטרא דא וחדוה תקיעא בלבאי מסטרא דא :